

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 44/19
Luxemburg, 28 maart 2019

Arrest in zaak C-405/16 P
Duitsland / Commissie

Het Hof van Justitie verklaart het besluit van de Commissie volgens hetwelk de Duitse wet op hernieuwbare energie van 2012 (EEG 2012) staatssteun inhield, nietig

De Commissie heeft niet aangetoond dat met de voordelen waarin het EEG 2012 voorzag, staatsmiddelen waren gemoeid en dat die voordelen dus staatssteun vormden

In 2012 heeft Duitsland met de wet op hernieuwbare energie (EEG 2012) een steunregeling ingevoerd voor ondernemingen die elektriciteit produceren uit hernieuwbare energiebronnen en mijngas (hierna „EEG-elektriciteit”).

Met die wet werd de betrokken producenten een hogere prijs dan de marktprijs gegarandeerd.¹ Om deze steunmaatregel te financieren, voorzag de wet in een „EEG-heffing”, die ten laste kwam van de leveranciers die de eindafnemers bevoorraadden en die in de praktijk werd doorberekend aan die eindafnemers.² Voor sommige ondernemingen, zoals elektriciteitsintensieve ondernemingen van de maakindustrie, gold echter een begrenzing van die (doorberekende) heffing opdat zij internationaal competitief konden blijven. De EEG-heffing moest worden betaald aan de beheerders van netten voor interregionale transmissie met hoge of zeer hoge spanning (transmissiesysteembeheerders), die verplicht waren de EEG-elektriciteit te verkopen.³

Bij besluit van 25 november 2014⁴ heeft de Commissie vastgesteld dat het EEG 2012 staatssteun inhield, maar die steun grotendeels goedgekeurd.

Volgens de Commissie vormt de steun voor ondernemingen die EEG-elektriciteit produceren, staatssteun. Niettemin is zij van mening dat deze steun verenigbaar is met het Unierecht. Ook de verlaging van de EEG-heffing voor elektriciteitsintensieve ondernemingen heeft de Commissie als staatssteun aangemerkt. Aangezien het merendeel van de verlagingen volgens haar verenigbaar was met het Unierecht, heeft zij slechts voor een beperkt gedeelte ervan de terugvordering gelast.

Duitsland heeft tegen dat besluit beroep ingesteld bij het Gerecht van de Europese Unie. Op 10 mei 2016 heeft het Gerecht dat beroep verworpen.⁵

Vervolgens heeft Duitsland tegen dat arrest hogere voorziening ingesteld bij het Hof van Justitie.

Met zijn arrest van vandaag wijst het Hof de hogere voorziening toe. Het arrest van het Gerecht wordt vernietigd en het besluit van de Commissie wordt nietig verklaard.

¹ Het EEG 2012 was van kracht van 1 januari 2012 tot en met 31 juli 2014. Met ingang van 1 augustus 2014 is zij vervangen door het EEG 2014, dat door de Commissie is goedgekeurd bij besluit van 23 juli 2014 (zie perscommuniqué IP/14/867 van de Commissie).

² Die last bedroeg 20 % tot 25 % van het totale bedrag van de factuur van een gemiddelde eindafnemer.

³ De EEG-heffing kwam dus overeen met het eventuele verschil tussen enerzijds de prijs die de transmissiesysteembeheerders op de spotmarkt van de elektriciteitsbeurs kregen voor de EEG-elektriciteit die zij aan hun net toevoerden, en anderzijds de financiële last die voor hen voortvloeide uit de wettelijke verplichting om deze elektriciteit te vergoeden tegen de wettelijk vastgestelde tarieven. De transmissiesysteembeheerders hadden het recht te verlangen dat dit verschil werd betaald door de leveranciers die de eindverbruikers bevoorraadden.

⁴ Besluit (EU) 2015/1585 van de Commissie van 25 november 2014 betreffende de steunmaatregel SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) (ten uitvoer gelegd door Duitsland inzake steun voor hernieuwbare elektriciteit en voor energie-intensieve ondernemingen) (PB 2015, L 250, blz. 122; zie ook perscommuniqué IP/14/2122 van de Commissie).

⁵ Arrest van het Gerecht van 10 mei 2016 in de zaak Duitsland/Commissie ([T-47/15](#); zie ook [Perscommuniqué nr. 49/16](#)).

Volgens het Hof is het Gerecht ten onrechte tot de slotsom gekomen dat de door de EEG-heffing gegenereerde middelen staatsmiddelen waren.

Bijgevolg ontbreekt een element dat noodzakelijk is om de voordelen die voortvloeiden uit de bij het EEG 2012 in het leven geroepen mechanismen, te kunnen aanmerken als „steun”.⁶

De EEG-heffing kan niet worden gelijkgesteld met een belasting, aangezien de leveranciers die de eindafnemers bevoorraadden, krachtens het EEG 2012 niet verplicht waren om de in verband met die heffing betaalde bedragen door te berekenen aan de eindafnemers. Dat de uit de EEG-heffing voortvloeiende financiële last „in de praktijk” werd doorberekend aan de eindafnemers, is in dit verband niet voldoende.

Daarnaast heeft het Gerecht niet aangetoond dat de staat de bevoegdheid had om over de door de EEG-heffing gegenereerde middelen te beschikken, noch dat hij overheidscontrole uitoefende over de met het beheer van die middelen belaste transmissiesysteembeheerders.

Het Hof merkt onder meer op dat het feit dat de middelen uit de EEG-heffing krachtens het EEG 2012 uitsluitend zijn bestemd voor de financiering van steun- en compensatieregelingen, veeleer lijkt aan te tonen dat de staat juist niet over deze middelen kon beschikken, dat wil zeggen niet kon beslissen die middelen op een andere manier aan te wenden. Bovendien wettigen de door het Gerecht in aanmerking genomen elementen weliswaar daadwerkelijk de gevolgtrekking dat de overheidsinstanties toezicht uitoefenden op de behoorlijke uitvoering van het EEG 2012, maar niet de gevolgtrekking dat de door de EEG-heffing gegenereerde middelen onder overheidstoezicht stonden.

Om dezelfde redenen stelt het Hof vast dat **de Commissie niet heeft aangetoond dat met de voordelen waarin het EEG 2012 voorzag, staatsmiddelen waren gemoeid, waardoor die voordelen staatssteun zouden hebben gevormd.**

Het Hof vernietigt dan ook niet alleen het arrest van het Gerecht, maar verklaart tevens het besluit van de Commissie nietig.

NOTA BENE: Bij het Hof van Justitie kan een tot rechtsvragen beperkte hogere voorziening worden ingesteld tegen een arrest of een beschikking van het Gerecht. In beginsel heeft de hogere voorziening geen opschortende werking. Indien de hogere voorziening ontvankelijk en gegrond is, vernietigt het Hof de beslissing van het Gerecht. Ingeval de zaak in staat van wijzen is, kan het Hof de zaak zelf afdoen. In het omgekeerde geval verwijst het de zaak naar het Gerecht, dat aan de door het Hof in het kader van de hogere voorziening gegeven beslissing is gebonden.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

⁶ Voordelen kunnen slechts als „steun” worden aangemerkt indien zij direct of indirect met staatsmiddelen zijn bekostigd en aan de staat kunnen worden toegerekend.